ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΥΠΟ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΈΣ

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

Ὅταν τὰ κοριτσάκια τὰ μικρὰ κοιμοῦνται, στὰ λευκά των κρεββατάκια, μὲ τὰ ὁλόλευκα, σὰν πτέρυγες ἀγγέλων, παραπετάσματά τους, ἀπὸ μουσελίνα, ἡ ψυχές τους, δὲν κάθονται στὸ κοιμισμένο σῶμα τους, ἀλλὰ ταξειδεύουν.

Ποῦ ;

Σὲ ἕνα κῆπο τ' οὐρανοῦ, κοντὰ στὴν φωτισμένη ἀτραπὸ τοῦ Γαλαξία, μιὰ λαμπρὴ ἀτραπὸ ἀπὸ ἄστρα, ποὺ ἀνεβαίνει, στρίβει, κατεβαίνει καὶ πάλιν ἀνεβαίνει δεξιὰ τοῦ Παραδείσου

Ὁ κῆπος αὐτὸς εἶνε θαυμάσιος, ἀφοῦ εἶνε κῆπος τ' οὐρανοῦ, ἀλλὰ παρουσιάζει τὸ ἑξῆς περίεργο φαινόμενο. Κάθε ψυχή, ἀπὸ ὅσες περπατοῦν μέσα ἐκεῖ, τὸν βλέπει διαφορετικὸ ἀπὸ τὶς ἄλλες. Μιὰ ψυχή, π. χ. τὸν βλέπει γεμάτον σμαράγδινες πρασιές, ὅπου ἡ ψυχὲς χορεύουν μὲ ὡραίους νέους, κάτω ἀπὸ περιπλοκάδες ποὺ τὰ λουλούδια τους, φεγγοβόλα, σὰν πολύφωτα, κρέμονται ἀπὸ μεγάλα δέντρα.

Ἄλλη ψυχὴ βλέπει κρεμασμένα ἀπάνω σὲ τριανταφυλλιές,φορέματα ὑπέροχα, ποὺ κανεὶς ράπτης ἀπάνω στὴν γῆν, δὲν μπορεῖ ἔτσι νὰ τὰ φκιάσῃ,καὶ καπέλλα ποὺ κάνουν τὸ κεφαλάκι τους κουκλίστικο. Ἀόρατα χέρια ἀγγέλων τὶς ντύνουν, τόσο ἐλαφρά, σὰν νὰ τὶς ἀγγίζουν πούπουλα, καὶ τὰ καθαρὰ νερὰ ἀπὸ τὶς λίμνες, ξαπλώνονται, σὰν ἀσημένιοι καθρέφτες, γιὰ νὰ γιαλιστοῦνε...

Γι' αὐτὴν δῶ πέρα τὴν ψυχή, ὁ κῆπος κάτω ἀπὸ ὅλους του τοὺς θάμνους εἶνε γεμᾶτος πουλιὰ ποὺ κελαηδοῦν κι' ἀηδόνια ποὺ λαλοῦνε. Γιὰ τὴν ἄλλη ἐκεῖ ἀνθίζουνε ὑάκινθοι, ποὺ εἶνε γλυκεῖς ἅμα τοὺς τρῶνε, τουλίπες ποὺ εἶνε σὰν μπομπονιέρες γεμᾶτες ἀπὸ γλυκίσματα καὶ ἄλλα λουλουδάκια, ποὺ εἶνε κύπελλα πειὸ γλυκῶν ἀπὸ τὸ μέλι ροσολιῶν.

Οἱ περισσότερες ψυχὲς νομίζουν ὅτι κολυμποῦν σ' ἕναν ἔρωτα ἀπέραντο. Νομίζουν πῶς γίνονται λουλούδια ἀπὸ ἀγριοτριαντάφυλλα, ποὺ περιμένουν ὁλοπόρφυρα, ροδαλά, λευκά, ὁλάνοιχτα, γιὰ νὰ πετάξῃ ἀπάνω τους, ἡ πεταλοῦδα τοῦ φιλήματος τοῦ γάμου.

Γιατὶ ὁ λειμῶνας αὐτὸς τοῦ Παραδείσου διαμορφοῦται, μεταβάλλεται καὶ ἀλλάζει σύμφωνα μὲ τὸν πόθο κάθε μιᾶς ψυχῆς. Πραγματοποίησι πόθου, ὄχι ταραγμένη καὶ ἀπογοητεύουσα, ἀλλοίμονο ! ὅπως στὴ γῆ, ἀλλὰ τέλεια, ὡραία, γιομάτη ἀπὸ ἕνα μεθύσι ἀληθινό !

Ἔτσι, μὲ λύπη, ἡ ψυχὲς φεύγουν κοντὰ στὴ χαραυγή, ἀπὸ τὸν κῆπο αὐτὸ τῶν ἡδονῶν, καὶ κατεβαίνουν μελαγχολικὲς καὶ μὲ δάκρυα στὴ γῆ, ἐνῷ σβύνουν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ δάκρυα τῶν ψυχῶν, ποὺ ξαναγυρίζουν, γίνεται ἡ αὐγινὴ δροσιά...

***

Λοιπὸν ὑπῆρχε μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρό, δὲν ξέρω σὲ ποιὰ ἐποχή, σὲ τόπο, ποὺ δὲν μοῦ εἶπαν τ' ὄνομά του, ἕνα νέο καὶ ὡραῖο βασιλόπουλο, ποὺ ἦταν πολὺ δυστυχισμένο, ἂν καὶ ἦταν γυιὸς καὶ μάλιστα πρωτότοκος, ἑνὸς βασιλῆ πολὺ πλούσιου, εὐτυχισμένου καὶ ἰσχυροῦ. Τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ τὸν βγάλῃ ἀπ' τὴν βαθειὰ μελαγχολία, οὔτε τὰ χαμόγελα τῶν ἔμορφων κυριῶν τῆς αὐλῆς, οὔτε τῶν κυνηγιῶν ἡ τέρψις, οὔτε ἡ δόξα τῆς ἐξολοθρεύσεως πολλῶν ἐχθρῶν, στοὺς μεγάλους τοῦ τόπου του πολέμους. Καθόλου δὲν μιλοῦσε. Ἔμενε πάντα κλεισμένος, ἢ γύριζε στὸ δάσος μόνος, ἀναστενάζοντας, σὰν ἄνθρωπος ἐντελῶς ἀπελπισμένος.

Κάποτε, ἐνῷ καθόταν στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, ἀπάνω σ' ἕναν κορμὸ πεσμένου δέντρου, κ' ἔκλαιγε πικρά, μιὰ ξυλοκόπος, ποὺ μάζευε ξερόκλαδα ἐκεῖ κοντά, τὸν εἶδε, τὸν πλησίασε καὶ τὸν ἐρώτησε τί ἔχει.

Ἦταν καλὴ κ' εὐσπλαχνικὴ γυναῖκα, πολὺ ἡλικιωμένη καὶ ἡ ἀχαριστία τοῦ κόσμου δὲν τῆς εἶχεν ἀφανίσει, ἀπ' τὴν ψυχή, τὴν καλωσύνη.

— Ἀλλοίμονο, κυροῦλα, ἀπάντησε τὸ βασιλόπουλο, τί νὰ σοῦ πῶ τί ἔχω ! Σὺ τίποτα δὲν δύνασαι ! Ἕνα μόνο πρόσωπο μπορεῖ νὰ μοῦ γιάνῃ τὴν καρδιά, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν θέλῃ νὰ μ' εὐσπλαχνισθῇ..

— Ἀδιάφορο ! Πέστε μου σεῖς τὴν ἱστορία σας καὶ ποιός ξέρει ! Ἔμαθα πολλὰ πράγματα στὸν κόσμο, γνωρίζω βοτάνια γιὰ τὸ σῶμα καὶ βάλσαμα γιὰ τὶς ψυχές !...

Τοῦ μιλοῦσε μὲ τόση γλύκα, ποὺ τὸ βασιλόπουλο δὲ βάσταξε.

Ἀγαποῦσε τρελλὰ τὴν κόρη ἑνὸς χωριάτη φτωχοῦ, ποὺ τὴν εἶδε μιὰ μέρα, ποὺ γύριζε ὁλόδροση καὶ κόκκινη ἀπ' τὸ ποτάμι. Τοῦ ἀρνήθηκε τὴν ἀγάπη της, ἀπόκρουσε τὴν πρότασί του νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του. Τὴν παρακάλαγε, μὰ αὐτὴ δὲν ἐμαλάκωνε. Τὴν κάλεσε ὁ βασιλιάς, ὁ ἴδιος, στὸ παλάτι, τὴν παρεκάλεσε — ἕνας βασιλιὰς αὐτός, μιὰ φτωχοκόρη ! — γιὰ νὰ γίνῃ νύφη του, κι' οὔτε κὰν συγκινήθηκε. Τότε ἀπελπισθῆκαν πειά ! Γιατὶ κοντὰ στ' ἄλλα, ἐνῷ ἡ κόρη τὸ βράδυ μαλάκωνε λίγο, κάθε πρωῒ γινόταν πειὸ ἀναίσθητη καὶ πειὸ ψυχρή. Κ' ἔτσι τώρα τὸ βασιλόπουλο ἄφησε τὸν ἑαυτό του νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πίκρα κι' ἀπὸ τὴν λύπη...

— Κάθε βράδυ, εἶπες, μαλακώνει λίγο ; ρώτησε ἡ γρηά.

— Ναί, κυροῦλα.

— Καὶ κάθε πρωῒ σκληραίνει ἡ καρδιά της ;

— Ναί.

Ἡ γρηὰ ἔτριξε τὰ δόντια της, ποὺ χτυπῆσαν σὰν ραγισμένα κρύσταλλα, καὶ εἶπε :

— Ἔχετε μουσικοὺς στὸ παλάτι ;

— Ἔχουμε ἀλλὰ δὲν μ' εὐχαριστοῦν, οὔτε ἡ μουσικές, οὔτε τὰ τραγούδια ;

— Ἀφοῦ εἶσαι κυνηγός, θὰ ἔχῃς καὶ πολλὰ σκυλιὰ στὸ παλάτι;

— Ἔχω ἀρκετὰ σκυλιὰ ἀλλὰ τὸ κυνῆγι δὲν μὲ διασκεδάζει.

— Οἱ πόλεμοι δὲν σοῦ ἀρέσουν ; Ἡ νίκη, ὁ θόρυβος, ἡ μεγάλες κατακτήσεις ;

— Μιὰ φορά, τρελλαινόμουνα γιὰ τὰ πολεμικὰ τὰ κατορθώματα. Τώρα ἀποτροπιάζουμαι τὶς μάχες.

Ἡ γρηὰ ξυλομαζεῦτρα, γέλασε.

— Ὑψηλότατε, τοῦ εἶπε, ὅλα θὰ πᾶν καλά, ἂν ἀκούσῃς μοναχὰ τὶς συμβουλές μου.

***

Τὴ βραδυὰ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ξαπλωμένη στὸ ἀχυρόστρωμα της ἡ ὥμορφη ἡ χωριατοποῦλα ποὺ ἀρνιόταν ἕνα βασιλόπουλο, δὲν μποροῦσε νὰ κλείσῃ διόλου μάτι. Καὶ βιαζότανε νὰ κοιμηθῇ, γιὰ νὰ πάῃ, μιὰ ὥρα τὸ ταχύτερο ἡ ψυχή της στοῦ οὐρανοῦ τὸν κῆπο. Ἡ ἀγαλλιάσεις ἡ οὐράνιες, ποὺ τὴν βύθιζαν σ' ἐκστάσεις κάθε νύχτα, τὴν ἔκαναν νὰ αἰσθάνεται περιφρόνησι, γιὰ τὶς ψεύτικες τοῦ κόσμου εὐτυχίες καὶ τὰ μάταιά του μεγαλεῖα. Ἔτσι, κάθε πρωῒ ποὺ εἶχε ζωντανὲς ἀκόμα, στὴν καρδιά της, τὶς ἐντυπώσεις τ' οὐρανοῦ, περιφρονοῦσε ὅλες τῆς γῆς, τὶς ἀπολαύσεις. Τὶ ἦταν ὁ γυιὸς τοῦ βασιλιά, ἐμπρὸς στ' ἀνυπέρβλητα τοῦ Παραδείσου, καὶ τὶ θὰ ἤτανε αὐτὴ βασίλισσα δῶ κάτω, ἐμπρὸς στὰ βασίλεια, ποὺ κάθε βράδυ ἡ ψυχή της βασίλευε, στὸν ἰδανικὸ ἐκεῖ ἐπάνω κόσμο, τὸν ὡραῖο καὶ τὸν ἀπερίγραπτο !...

Τὴν ὥρα λοιπὸν ἐκείνη, ποὺ περίμενε τὸν ὕπνο, γιὰ νὰ λυτρώσῃ τὴν ψυχή της,—ὅταν τὰ μάτια κλείουν, ἀνοίγονται οἱ οὐρανοί— ἀκούστηκεν ἀπ' ὄξω, μιὰ μανιώδη; μουσική. Οἱ χωρικοὶ τριγύρω ἔβριζαν καὶ σηκώθηκαν νὰ δείρουνε τοὺς μουσικάντες, ποὺ τοὺς χάλαγαν, τὸν κουρασμένο ὕπνο τους, ἀλλὰ ἅμα εἶδαν τοὺς μουσικοὺς τοῦ βασιλιά, κατέβασαν τὰ ξύλα.Κι' ἐπειδὴ ὁ μουσικὸς ἐκεῖνος πάταγος,ἐκράτησεν ὅλη τὴν νύχτα,ἡ ψυχὴ τοῦ κοριτσιοῦ δὲν ἔφυγε γιὰ τὸν μαγεμένο κῆπο !

Τὴν ἄλλη τὴν βραδειά, ἀκόμα πειὸ χειρότερα.—Διακόσια σκυλιὰ ἀπὸ τὸ σούρουπο, ὡς τὴν αὐγή, ἐνῷ τοῦ βασιλιὰ οἱ ὑπηρέτες, τὰ μαστιγῶναν, γιὰ νὰ φωνάζουν δυνατώτερα.

Τὴν τρίτη τὴ βραδειὰ τὸ κακὸ ἤτανε πειὸ μεγάλο. Ἄντρες, στρατιῶτες πάνοπλοι, πολεμοῦσαν μὲ ἄλλους ὁπλισμένους καὶ ἡ μάχη καὶ τὸ κακὸ βάσταξε ὣς τὸ πρωῒ...

Τέσσαρες ἑβδομάδες ἐπέρασαν ἔτσι, χωρὶς τὸ ὥμορφο κορίτσι, νὰ μπορῇ νὰ κοιμηθῇ τὴν νύχτα. Ἄλλοτε ἡ μουσικές, ἄλλοτε οἱ σκύλοι, ἄλλοτε ὁ πόλεμος.

Τὸ φτωχὸ κορίτσι ἐκοιμώτανε ἡμέρα καὶ ἰδίως μὲ τὴν ζέστη τοῦ μεσημεριοῦ.

Ἀλλὰ ἡ ψυχή της, δὲν πήγαινε στὸν οὐρανό, ἐπειδὴ τὰ ἄστρα εἶχαν σβύσει στὸν οὐρανὸ καὶ ὁ Γαλαξίας δὲν ὑπῆρχε...

Καὶ ἔτσι ἡ ψυχὴ τοῦ κοριτσιοῦ ἔχασε τὴν οὐράνια ἀνάμνησι,τῆς θείας ἐκεῖ ψηλά, ζωῆς. Καὶ ἔτσι ἕνα δειλινό, ἐδέχτηκε τὴν ἀγάπη τοῦ γυιοῦ τοῦ βασιλιά. Ἐκεῖνος τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ἔφερε στὸ μυστηριῶδες δάσος τὸ πυκνό, μέσα στὰ πυκνὰ δένδρα ποὺ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἔσβυνε !...

***

Κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα σκοτεινὰ δένδρα, ἔγινε μιὰ νύχτα ἡ ἁγνὴ μνηστεία τους.Εἶχαν καθήσει ἐπάνω στὴ χλόη,μέσα στὰ ψηλὰ χόρτα καὶ μιλοῦσαν σιγανά, σὰν πουλιὰ ἐρωτευμένα.

— Τίποτε δὲν εἶνε πειὸ γλυκὸ ἀπ' τὴν ἀγάπη μας, καλή μου !...

Καὶ τῶλεγαν καὶ τὸ ξανάλεγαν καὶ ἡ ὧρες περνοῦσαν γλυκειές!

Ἐπὶ τέλους ἡ πολυαγαπημένη σώπασε, κι' αὐτὸς κρατῶντας την, σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά του, μεθυσμένος ἀπὸ τὴν μοσχοβολιὰ τοῦ νεανικοῦ κορμιοῦ της, τῆς ἔλεγε, τῆς ἔλεγε, τρυφερὰ λόγια εὐτυχίας καὶ ἀγάπης, γιὰ τὴν ζωὴ ὅπου θὰ ζούσανε, ὅταν θὰ παντρεύονταν, ὅταν τίποτε πειὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς χωρίσῃ, κ' ἡ ὑπάρξεις των θὰ ἑνώνονταν σὲ μιὰ καὶ τὴν αὐτὴ μακριότητα, ὅπως δυὸ σταγόνες δροσιᾶς ποὺ ἑνωμένες ἀποτελοῦν ἕνα καὶ μοναχὸ διαμάντι...

Μιλοῦσε, ἐκεῖνος μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ὅταν ἡ αὐγὴ ἔβαψε ροδόχρυσες τὶς κορυφὲς τῶν δένδρων...

Γυρίζει τότε καὶ κυττάζει τὴν ἀγάπη του καὶ βγάζειμιὰ κραυγή, ποὺ τρόμαξαν τοῦ δάσους τὰ πουλάκια.

Ἡ πολυαγαπημένη του ἦταν χλωμὴ σὰν νεκρὴ καὶ ἦταν πράγματι νεκρή !

Ὁ τρελλὸς ἐρωτευμένος — ἀλλοίμονο ! τὴν εἶχε ἀφήσει ν' ἀποκοιμηθῇ καὶ ἡ ψυχὴ τῆς κόρης, ξαναῦρε τὸ δρόμο τῶν ἄστρων, ἐκεῖ δεξιὰ τοῦ Παραδείσου, καὶ εἶχεν ξαναγυρίσει στὸν κῆπο τ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ φόβο, μήπως τὴν ἐμποδίσουν νὰ ξαναγυρίσῃ πάλι στὴ γῆ, ἔμενεν ἐκεῖ γιὰ πάντα.....

Κατοὺλ Μαντὲς